

פֶּרֶק שִׁישִׁי

תְּאֲרִיכִים בְּחַיֵּי הַרְבִּי

תְּאֲרִיכִים חֲסִידִים רַבִּים יִשָּׁנּוּ. לָנוּ, כַּחֲסִידוֹ שֶׁל הַרְבִּי, יִשָּׁנּוּ
תְּאֲרִיכִים מִיְחָדִים, בָּהֶם הִתְרַחֲשׁוּ דְבָרִים מִיְחָדִים הַקְּשׁוּרִים בְּרַבִּי.
הִבֵּה נִלְמַד עַל הַבּוֹלְטִים שָׁבָהּ.

י"א נִיסָן – בְּיוֹם זֶה, בְּשָׁנַת תַּרס"ב, נוֹלַד הַרְבִּי בְּעִיר נִיקוֹלִייב. הַרְבִּי
הַרְש"ב שָׁלַח לַהוֹרֵי הַרְבִּי הוֹרָאוֹת מְפָרְטוֹת כִּיצַד לְנַהֵג עִם הַרְבִּי.
בְּשָׁנַת תַּש"ז, כְּאֲשֶׁר נִסַּע הַרְבִּי לְפָרִיז כְּדֵי לְהַקְבִּיל אֶת פְּנֵי אִמּוֹ שֶׁצָּצָה
מְרוֹסְיָה, הִיא גִלְתָּה לְחֲסִידִים אֶת תְּאֲרִיךְ יוֹם הַלְדוֹתוֹ שֶׁל הַרְבִּי.

י"ד פֶּסֶל – בְּיוֹם זֶה הִתְחַתֵּן הַרְבִּי בְּשָׁנַת תַּרפ"ט. לְחַתֵּנָה הִגִּיעוּ גְדוּלֵי
הָאֲדָמוֹרִים וְהַרְבָּנִים בְּאוֹתָהּ מְקוּפָה. חַתֵּנָה הִתְקַדְּמָה בּוֹרְשָׁה.
מְסַפֵּר כִּי כְּאֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֲדָמוֹר הַרְי"צ אֲשֶׁרוֹת-יְצִיאָה מְרוֹסְיָה – כְּמָה
שָׁנִים קָדָם לְחַתֵּנָה – הִכִּין רְשִׁימָה שֶׁל בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אוֹתָם רָצָה לְהוֹצִיא יְחַד
אִתּוֹ וְהוֹסִיף גַּם אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַרְבִּי כ"מִיְעַד לְהִיֹּת חֵתָן".

הַפְּקִיד הַמְּמַנֵּה שָׁאַל אֶת הַרְבִּי הַרְי"צ: "חֵרִי תוּכַל לְמַצָּא חֵתָן אַחֵר?".
עָנָה לוֹ הַרְבִּי הַרְי"צ: "חֵתָן כָּזֶה לֹא אוֹכַל לְמַצָּא בְּאֵף מְקוֹם!"
בְּשָׁנַת תַּש"ד הִתְוַעַד הַרְבִּי בְּיוֹם זֶה. הַרְבִּי אָמַר שְׁיוֹם זֶה הוּא הַיּוֹם
שֶׁ"שָׁקֵשֶׁר אוֹתִי עִמָּכֶם (הַחֲסִידִים) וְאֶתְכֶם עִמִּי".

כ"ח סִינֶן – בְּשָׁנַת תַּש"א בָּרַח הַרְבִּי מֵאִירוּפָה שֶׁהִיָּתָה נְתוּנָה אֶז
לְשִׁלִּיטַת הַנָּאֲצִים. הַרְבִּי וְהַרְבָּנִית הִפְלִיגוּ בִּסְפִינָה, וּבְיוֹם כ"ח סִינֶן הִגִּיעוּ
לְאֲמֵרִיקָה. שִׁירַת חֲסִידִים הִגִּיעָה לְקִדְּם אֶת פְּנֵי הַרְבִּי וְהַרְבָּנִית. מְסַפֵּר כִּי

הרבי הר"י צ'אמר להם כי חתנו שהם עומדים לפגש בקי גדול בתורה ופרט באלו ספרים.

בתקופה הראשונה לשהותם באמריקה התגוררו הרבי והרבנית בחדר ששמש כל השנים כחדרו של הרבי ב-770.

בשנת תש"א – יובל שנים להגעתו של הרבי לחופי אמריקה, חלק הרבי קונטרס מיוחד ושמו "כ"ח סיון – יובל שנים". בקונטרס הובאו כל שיחותיו ומאמריו של הרבי שנאמרו בנוגע ליום זה וספור ההצלחה.

יו"ד שבט – ביום זה בשנת תשי"א קבל הרבי את הנשיאות. הדבר בא לאחר הפצרות חוזרות ונשנות מצד החסידים. ולאחר 'כתבי התקשרות' רבים שנשלחו לרבי. הרבי, במשך כל השנה שקדמה לכהן, לא הסכים בשום פנים ואופן.

החסיד הרב אליעזר ננס בקר בצעירותו אצל אביו של הרבי, רבי לוי צחק שניאורסאהן. פעם אמר לו רבי לוי צחק: "בוא ואראה לך דבר שזביא לך תועלת", ופתח דלת של הדר. ר' לוי צחק ראה נער כבן שלש עשרה יושב מול ערמות ספרים ופגיו מאירות.

חלפו שנים, ר' לוי צחק נאסר על ידי הקומוניסטים ועבר חקירות ועניינים. ברגעי משבר הזה מעמיד לנגד עיניו את דמותו של הרבי הר"י צ'אמר, וממנה שאב כוח ועצמה. פעם אחת אמר לו החוקר ברשעיותו: "אני יודע שהחזקת מעמד בזכות הרבי שניאורסאהן, אבל הוא כבר אינו נמצא", וספר לו על הסתלקות הרבי הר"י צ'אמר.

באותו רגע חש ר' לוי צחק חלשה נוראה. אך אז עלתה לנגד עיניו דמות הנער, בן רבי לוי צחק, והוא אמר לחוקר: "יש לי רבי, ולא אשכח". לאחר זמן נודע לו שאכן הנער הזה נתמנה לרבי השביעי של חסידות חב"ד.

ביו"ד שִׁבְט לְפֶתַע נָפַל דָּבָר. בְּלִילָה הַתּוֹעֵד הַרְבִּי (דָּבָר שֶׁהַרְבִּי עָשָׂה הַרְבֵּה מְאוֹד גַּם בְּכֹל הַשָּׁנָה שֶׁקֹּדֶמָה לָכֵן), בְּעַת הַהַתּוֹעֵדוֹת קָם אֶחָד הַחֲסִידִים – ר' אַבְרָהָם נִמְצוֹב שְׁמוֹ – וְאָמַר לְרַבִּי שֶׁהַשִּׁחוּת הֵן טוֹבוֹת, אֲךָ הַחֲסִידִים רוֹצִים לְשִׁמֵּעַ מֵאִמֵּר חֲסִידוֹת וְסוּיָם: "נִמְצָא חוֹן, שֶׁהַרְבִּי יֹאמֵר חֲסִידוֹת!". לְהַפְתֵּעַת הַחֲסִידִים – פָּתַח הַרְבִּי וְאָמַר: "כּוֹתֵב הַרְבִּי בְּמֵאֵרוֹ לְיוֹם הַחֲלוּלָא", וְאָז עָבַר לְדַבֵּר בְּנִגּוֹן הַמִּיחָד לְאֵמִירַת מֵאֵמְרִים: "בְּאֵתִי לְגַנֵּי אַחוֹתַי בְּלֵה"...

בְּכֵךְ לְמַעֲשֵׂה קִבֵּל הַרְבִּי עַל עֲצֻמוֹ אֶת הַנְּשִׂאוֹת.

ו' תשרי – יום הסתלקות אמו של הרבי, הרבנית חנה עליה השלום, בשנת תשכ"ה. ביום זה הנה הרבי עומד לפני התבה. החל מהסתלקותה, החל הרבי לומר 'רש"י שיחות' – שיחות על פרוש רש"י על התורה. הרבי התועד ביום זה ברב השנים.

יו"ד שבט הגדול – בשנת תש"ל השלמה כתיבת ספר תורה מיחד מאוד, "ספר תורה של משיח" שמו. בשנת תש"ב, 28 שנים קדם לכן (1) הכריז הרבי הרני"צ על כתיבתו וביו"ד שִׁבְט בשנת תש"ל נִעְרַף מֵעַמְד סוּיָם הַסֵּפֶר. הַהַכְנָוֹת לְמַעֲמַד הַחֲלוּ וְזִמְנָמָה קִדְּם לְיוֹדֵד שִׁבְט.

ביום יו"ד שִׁבְט הִתְאַסְּפוּ כָּל הַחֲסִידִים ב'זֶאל הַגְּדוֹל' וְהַרְבִּי נִכְנַס כְּשֶׁהוּא נוֹשֵׂא מַפְסָה גְּדוֹלָה בְּיָדָיו. לִיד הַרְבִּי הֵלֵךְ הַחֲסִיד ר' אֶלְיָהוּ יֵאֵכִיל סִימְפֶסוֹן וְסֵפֶר הַתּוֹרָה בְּיָדָיו. בְּמַהֲלָךְ הַמַּעֲמָד פָּתַח הַרְבִּי אֶת הַקַּפְסָה אוֹתָהּ נִשָּׂא כְּשֶׁנִּכְנַס, וְהוֹצִיא מִתּוֹכָהּ כְּתָר גְּדוֹל וַיַּפְחֶפֶה אוֹתוֹ הַנִּיחַ עַל 'עֲצֵי חַיִּים' שֶׁל סֵפֶר הַתּוֹרָה. מֵעַמְד זֶה הָנָה אֶחָד הָאֲרוּעִים הַמְּלֻכּוֹתִיִּים, הַמְּרוֹמְמִים וְהַגְּדוֹרִים בְּשָׁנוֹת נְשִׂאוֹת הַרְבִּי.

ראש חודש כסלו – בְּשִׁמְחַת־תּוֹרָה תְּשִׁלַּח לְקַח הַרְבִּי בְּהַתְקַף־לֵב בְּאֵמְצֵעַ ה'הַקְּפוֹת'. מֵאָז, בְּמִשְׁךְ לְמַעֲלָה מִחֲדָשׁ יָמִים, שָׁהָה הַרְבִּי בְּחִדְרוֹ

והחסידים לא ראו אותו, רק שמעו את קולו במערכת הכריזה של 770. בראש-חדש כסלו יצא הרבי בפעם הראשונה מחדרו ונסע לביתו. את השמחה ששִׁרְרָה ב־770 אין לתאר במלים. חסידים רבים פנו 'להשלים' את ההקפות של שמחת-תורה שנקטעו על־ידי הארוע, ונגזר־מִרֵשׁ מִיַּחַד חֵבֵר בַּיּוֹם זֶה.

מני־אז הפך יום זה ליום חג ושמחה, ובהיכלי ישיבות 'תומכי תמימים' וב־770 מתקיימים התועדויות חסידיות ורקודי שמחה.

דִּירָן נֶצַח – בה' בטבת תשמ"ו פסק בית-המשפט כי ספרי הרבי הרי"צ (שחלקם שנגנבו על־ידי גורמים מסימים) שייכים לחסידים, וממילא הם צריכים לשוב למקומם הטבעי – בספרית אגדת חסידות־כ"ד אשר ב־770. הספרים נגנבו כשנתים קדם לכן, והרבי נלחם וזעק על־כך בתקה. הרבי אף התבטא כי מי שמחזיק בספרים אלו מחזיק בביתו 'א' לעבעדיקע באמבע' (=פצצה חיה).

לאחר הנצחון, שמחו החסידים ב־770 שמחה גדולה, ורקדו גם במשך הימים הסמוכים. פחצי שְׁנָה קִדְם לכן כבר החלו להאסף בקבוקי 'משקה' ובמים שלאחר הנצחון הם הגיעו לידי שמוש...

לאחר כמה ימי שמחה ורקודים עזרר הרבי בחריפות על־כך שרק רוקדים ושמחים ולא לומדים. הרבי התבטא אז שצריכה להיות הוספה בלמוד התורה לאחר כזה נצחון ולא להפך, שכן "דירן – דהספרים – נצח".

מני אז בכל שְׁנָה וְשָׁנָה חוגגים החסידים את יום זה בשמחה גדולה, וכן – בהוראת הרבי – בהוספה בקניית ספרים, המבטאת את נצחון הספרים.

כ"ב שְׁבַט – יום הסתלקות אשת הרבי, הרבנית חיה־מושאקא עליה־ השלום, בשנת תשמ"ח. הרבי יצא ללונה כשעל פניו נכר העצב בו

הוא שרוי. בימי ה'שבועה' הגיעו אדמו"רים, רבנים ואנשי ממשלה מכל רחבי אמריקה בכדי לנחם את הרבי.

מהסתלקותה החל הרבי במספר פעילות לזכרה, הרבי התמקד אז על הכתוב 'והחי יתן אל לבו'.

כ"ז אדר – ביום זה בשנת תשנ"ב נסע הרבי ל'אהל' ולקה ב'סטרוק' (ארוע מוחי). מאז לא ראו החסידים את הרבי למשך תקופה ארבה, וגם כאשר ראו הנה זה לדקות ספורות בלבד.

הרבי הפסיק להתועד, לשלח מכתבים ולקבל ל'יחידות'. יום זה לא ישכח מתודעת החסידים לעד. בעקבות הארוע החלו החסידים בתנופה של מבצעים ושליחות לרפואת הרבי.